

پیش بینی بار ۲۵ هزار تن زیتون از باغ های گیلان

برداشت بیشتر، درآمد باغدار را بیشتر می کند؟

گزارش

شیماجهان بخش

گروه ایران زمین

هرس باغ ها، تغذیه مناسب و مدیریت بهتر آفات از عوامل مؤثر در افزایش تولید امسال عنوان شده است. با این حال، آینده زیتون گیلان فقط به میزان محصولی که از درخت چیده می شود، وابسته نیست. انتخاب ارقام سازگارتر و روغن، توسعه آبیاری نوین، بازسازی باغ های قدیمی و افزایش ظرفیت فرآوری می تواند تعیین کند که این محصول چه میزان ارزش اقتصادی ایجاد کند. در واقع، در شرایطی که آب به یکی از محدودیت های جدی توسعه کشاورزی تبدیل شده، مسیر آینده زیتون گیلان بیش از آنکه از افزایش سطح باغ ها بگذرد، به افزایش بهره‌وری باغ های موجود، فرآوری بیشتر و سهم زیتون روغنی در آن هنوز جای کار دارد. پشت عدد برداشت ۲۵ هزار تن زیتون، مسأله‌ای مهم قرار دارد؛ چگونه می توان تولید بیشتری را در استانی که با محدودیت منابع آب روبه‌روست، به درآمد پایدارتری برای باغدار تبدیل کرد؟ برداشت زیتون در رودبار، به‌عنوان کانون اصلی تولید این محصول در گیلان، آغاز شده و تاکنون حدود ۷۰ درصد باغ ها برداشت شده‌اند. کاهش خسارت مگس زیتون، اصلاح و

مهم ترین منطقه زیتون کاری گیلان است و بخش عمده باغ های استان در این شهرستان قرار دارد. به گفته «صالح محمدی»، رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان، در حال حاضر حدود ۷۰ درصد باغ های زیتون استان برداشت شده و ۳۰ درصد باقی مانده نیز تا پایان فصل برداشت وارد مرحله جمع آوری می شود. محمدی در گفت وگو با «ایران» می گوید: «امسال با وجود کاهش بارندگی و محدودیت های آبی، وضعیت تولید زیتون بهتر از سال گذشته پیش بینی شده است. اصلاح و ترمیم باغ ها، تغذیه مناسب، هرس، مدیریت کف باغ و کنترل آفات و بیماری ها در کنار شرایط آب و هوایی، در بهبود عملکرد باغ ها مؤثر بوده است. در واقع، بخشی از ظرفیت تولید زیتون گیلان همین حالا در باغ های موجود قرار دارد. باغ هایی که با اصلاح و بازسازی می توانند باردهی بیشتری داشته باشند. این منظر، افزایش تولید تنها به معنای کاشت درختان بیشتر نیست و بالا بردن بهره‌وری باغ های موجود نیز بخشی از مسیر توسعه زیتون در استان است؛ مسیری که با توجه به محدودیت منابع آب، اهمیت بیشتری پیدا می کند. او می افزاید: «اما افزایش مقدار محصول، تنها یک سوی ماجراست. اینکه این زیتون در نهایت به چه مصرفی برسد و چه ارزشی ایجاد کند، به رقم، کیفیت و مقصد محصول هم بستگی دارد. همین جاست که بحث توسعه ارقام روغنی اهمیت پیدا می کند.»

همه زیتون ها قرار نیست کنسروی شوند

در حال حاضر حدود ۴۵ درصد زیتون تولیدی گیلان برای مصرف کنسروی و فرآوری و ۵۵ درصد برای مصرف گیری در نظر گرفته می شود. محمدی توسعه ارقام روغنی را یکی از اولویت های بخش کشاورزی استان می داند و می گوید: «حرکت به سمت ارقامی که قابلیت روغن دهی بیشتری دارند، می تواند مسیر استفاده از محصول را تغییر دهد.»

مگس زیتون عقب نشست

یکی از تفاوت های امسال با سال گذشته، وضعیت آفت مگس زیتون است؛ آفتی که سال قبل بخشی از باغ ها درگیر کرده بود و از میزان و کیفیت محصول می کاست. محمدی با اشاره به اقدامات انجام شده برای کنترل این آفت می گوید: «امسال مبارزه و پایش آن بهتر

این مقام مسئول با تأکید بر اهمیت انتخاب رقم در توسعه آینده باغ های زیتون می افزاید: «در باغ های گیلان ارقام بومی مانند زرد، شنگه، ماری، فیضی و روغنی در کنار ارقام خارجی مانند آربیکن، مانزانایلا و کرونا یکی کشت می شوند. در این میان، ارقامی که سال آوری کمتری دارند نیز بیشتر مورد توجه قرار گرفته‌اند.»

افزایش تولید به معنای کاشت درخت جدید نیست

اما توسعه زیتون در گیلان فقط به کاشت درختان جدید خلاصه نمی شود. بخشی از باغ های قدیمی استان برای رسیدن به عملکرد مناسب، نیازمند اصلاح و بازسازی هستند. محمدی در این زمینه می گوید: «تغذیه باغ، هرس اصولی، اصلاح باغ های آسیب دیده و مدیریت آفات و بیماری ها از جمله اقداماتی است که می تواند بدون افزایش سطح زیرکشت، تولید را بالا ببرد.» او با اشاره به اقدامات انجام شده در سال گذشته، از اجرای برنامه های تغذیه در حدود ۶ هزار هکتار، هرس در ۸ هزار و ۷۰۰ هکتار و اصلاح باغ های درگیر آفات در حدود ۹ هزار و ۸۰۰ هکتار خبر می دهد و معتقد است، افزایش بهره‌وری باغ های موجود باید همزمان با توسعه سطح زیرکشت دنبال شود.

در این میان، آب همچنان یکی از مهم ترین محدودیت های توسعه زیتون در جنوب گیلان است. محمدی تأمین آب را پیش شرط توسعه باغ های زیتون می داند و می گوید: «بدون مدیریت مصرف آب و گسترش آبیاری نوین، افزایش سطح باغ ها نمی تواند به تنهایی تضمین کننده تولید پایدار باشد.» به گفته او، زیتون کاران برای تجهیز باغ ها به سامانه های آبیاری نوین می توانند از تسهیلات و کمک های بلاعوض پیش بینی شده، استفاده کنند. هدف از این حمایت ها، کاهش هدررفت آب و استفاده بهتر از منابع موجود در باغ هایی است که در سال های کم بارش، بیشتر از همیشه به مدیریت آب وابسته‌اند.

زیتون آینده گیلان چه رقمی خواهد بود؟

یکی دیگر از برنامه های مورد اشاره محمدی، توسعه باغ های الگویی و مجموعه های «جمع آوری ارقام زیتون است. در منطقه علی آباد، باغی به وسعت حدود ۶۵۰ هکتار به عنوان مجموعه جمع آوری ارقام زیتون در

نظر گرفته شده که قرار است میزبان حدود ۳۵۰ رقم از ارقام زیتون ایران و جهان باشد. رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان می افزاید: «این مجموعه می تواند علاوه بر حفظ و مقایسه ارقام مختلف، زمینه ای برای شناخت بهتر ارقامی باشد که با شرایط اقلیمی گیلان سازگاری بیشتری دارند و می توانند در آینده در توسعه باغ های استان مورد استفاده قرار گیرند. انتخاب رقم از این جهت اهمیت دارد که همه درختان زیتون رفتار یکسانی ندارند؛ میزان روغن دهی، سازگاری با شرایط اقلیمی و میزان سال آوری می تواند در انتخاب رقم برای باغ های آینده مؤثر باشد.»

محمدی با وجود افزایش تولید امسال، تأکید می کند: «زیتون مانند بسیاری از محصولات باغی از پدیده «سال آوری» تأثیر می گیرد؛ یعنی درخت ممکن است پس از یک سال پر بار، در سال بعد کاهش گل دهی و محصول روبه‌رو شود. شدت این پدیده به رقم، شرایط آب و هوایی و نحوه مدیریت باغ بستگی دارد.» به گفته او، تغذیه مناسب، هرس، آبیاری، کنترل آفات و انتخاب ارقام مناسب می تواند شدت سال آوری را کاهش دهد، اما نمی توان افزایش تولید یک سال را به تنهایی نشانه تثبیت تولید در سال های آینده دانست.

از باغ تا بطری روغن

افزایش تولید زمانی برای زیتون کاران اهمیت بیشتری پیدا می کند که محصول پس از برداشت نیز بتواند ارزش بیشتری ایجاد کند. گیلان در حال حاضر ۱۰ کارخانه روغن کشی صنعتی با ظرفیت مجموع حدود ۲۴ هزار تن و حدود ۱۰۰ واحد فرآوری و بسته بندی زیتون با

روغن داخلی، پای واردات

درخواست برای محدودیت واردات روغن زیتون نیز در همین چارچوب مطرح شده است. از نگاه جهاد کشاورزی گیلان، با افزایش تولید داخلی، حمایت از محصول تولیدکنندگان می تواند اهمیت بیشتری پیدا کند؛ بویژه اگر همزمان توسعه ارقام روغنی و ظرفیت فرآوری نیز دنبال شود. حالا ۷۰ درصد باغ های زیتون گیلان برداشت شده و بخش باقی مانده تا اواخر آذر جمع آوری می شود. عدد ۲۵ هزار تن، اگرچه تصویری از رشد تولید امسال ارائه می دهد، اما پایان ماجرا نیست. پشت این عدد، باغ هایی قرار دارند که برای باردهی بیشتر به اصلاح و آب نیاز دارند، ارقامی که انتخاب آنها می تواند تولید را تغییر و نشان دهد ارزش واقعی محصول فقط در زمان برداشت مشخص نمی شود. برای زیتون گیلان، مسأله از «بیشتر تولید کرد» یک قدم جلوتر رفته است؛ اینکه این محصول بیشتر چگونه می تواند به تولید پایدارتر، فرآوری بیشتر و درآمد مطمئن تر برای باغدار تبدیل شود، پرسشی است که پاسخ آن به تصمیم هایی فراتر از فصل برداشت وابسته است.

نسخه هرمزگان برای مدیریت صف های بنزین سهمیه سوم در کارت های سوخت شهروندان

قرار گرفته و قرار است درخواست هرمزگان همین هفته دنبال شود و پس از آن منتظر اعلام نظر نهایی در این خصوص خواهیم بود. وی درباره میزان سهمیه پیشنهادی نیز گفت: «در اردیبهشت ماه و در نامه ای که استاندار هرمزگان ارسال کرده بود، بر اساس بررسی ها و آنالیز انجام شده درباره میزان مصرف و نیاز سوخت استان، یک میانگین برای سهمیه پیشنهادی در نظر گرفته شده بود اما این موضوع همچنان در انتظار تأیید مقامات ذیربط است.»

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار هرمزگان یکی دیگر از مسائل موجود را سرریز نیاز سوختی استان های همجوار به هرمزگان عنوان کرد و گفت: «بخشی از شهروندان استان های همسایه که امکان تأمین نیاز خود را در محل سکونتشان ندارند، به شهرستان های مرزی هرمزگان از جمله رودان و حاجی آباد مراجعه می کنند تا از خدمات ارائه شده در این استان استفاده کنند.» نقیسی خاطرنشان کرد: «این موضوع نیز در پیگیری های استان مورد توجه

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار هرمزگان از پیگیری جدی پیشنهاد این استان برای تخصیص بخشی از سهمیه بنزین سوم با نرخ ۱۰ هزار تومان به کارت های سوخت شهروندان هرمزگانی خبر داد. «احمد نقیسی» در نشست کمیسیون مبارزه با قاچاق سوخت هرمزگان با اعلام این مطلب اظهار کرد: «دستور اصلی این جلسه، پیگیری پیشنهاد استان، درباره واریز میزان مشخصی از بنزین با نرخ ۱۰ هزار تومان به کارت های سوخت شهروندان هرمزگانی بود.»

وی افزود: «این پیشنهاد برای اولین بار در اردیبهشت ماه از سوی استان هرمزگان مطرح شد، اما به دلایلی اجرای آن به تاخیر افتاد و اکنون با توجه به استمرار برخی مشکلات در حوزه تأمین و دسترسی به سوخت، پیگیری این موضوع در دستور کار قرار گرفته است.»

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار هرمزگان از پیگیری جدی پیشنهاد این استان برای تخصیص بخشی از سهمیه بنزین سوم با نرخ ۱۰ هزار تومان به کارت های سوخت شهروندان هرمزگانی خبر داد. «احمد نقیسی» در نشست کمیسیون مبارزه با قاچاق سوخت هرمزگان با اعلام این مطلب اظهار کرد: «دستور اصلی این جلسه، پیگیری پیشنهاد استان، درباره واریز میزان مشخصی از بنزین با نرخ ۱۰ هزار تومان به کارت های سوخت شهروندان هرمزگانی بود.»

وی افزود: «این پیشنهاد برای اولین بار در اردیبهشت ماه از سوی استان هرمزگان مطرح شد، اما به دلایلی اجرای آن به تاخیر افتاد و اکنون با توجه به استمرار برخی مشکلات در حوزه تأمین و دسترسی به سوخت، پیگیری این موضوع در دستور کار قرار گرفته است.»

بندر گوگسر جاسک متحول می شود

گفت: «این موضوع با هدف حمایت از معیشت اشغال در شرق تجارت محلی و تقویت اشتغال در شرق استان در کارگروه (ماده ۴) سازمان توسعه تجارت در حال پیگیری است، اما اجرای آن به اخذ مصوبه مرز رسمی منوط شده است.» وی با اشاره به مطالبه چندین ساله مردم و فعالان اقتصادی منطقه برای استقرار رویه ملوانی در گوگسر، اظهار کرد: «بخش قابل توجهی از لنج های فعال در حوزه تجارت ملوانی جاسک به گوگسر مرتبط هستند و بر همین اساس، مطالبه مردم این منطقه برای اجرای این رویه در بندر گوگسر به صورت جدی دنبال شده است.» وی بیان کرد: «بندر گوگسر برای الحاق

بندر گوگسر شهرستان جاسک، یکی از بنادر محلی فعال در شرق هرمزگان، در آستانه پیوستن به فهرست بنادر مشمول «رویه ملوانی» قرار گرفته است؛ رویه ای که می تواند معیشت ملوانان، رونق تجارت محلی و اشتغال در شرق هرمزگان را متحول کند. «نیلوفر علیمیرادی»، مدیرکل امور اقتصادی استانداری هرمزگان در بازدید از بنادر محلی جاسک از پیگیری جدی این موضوع در کارگروه ماده ۴ سازمان توسعه تجارت خبر داد، اما اجرای آن را منوط به اخذ مصوبه مرز رسمی دانست.

علیمیرادی از پیگیری جدی برای اضافه شدن بندر گوگسر جاسک به بنادر مشمول رویه ملوانی خبر داد و بندر گوگسر را یکی از اهداف کلان هفته ملی کودک اشاره کرد و گفت: «جلب توجه ملی به حقوق کودکان، تقویت سلامت جسمی و روانی، افزایش شادانگاری واقعی کودکان، تقویت هویت ایرانی-اسلامی، گسترش عدالت فرهنگی و آموزشی، تقویت نقش خانواده و مربی، توسعه دیدگاه های فرهنگی کودک و ایجاد سازوکار پایش اقدامات دستگاه ها از مهم ترین اهداف این هفته است.»

قشم، تنب بزرگ و سیری فعال هستند. علاوه براین، در پی رازینی های انجام شده، کودکان جزیره هرمز از بورسیه رایگان کانون زبان ایران بهره مند شده‌اند و برنامه ریزی برای تقویت خدمات فرهنگی و آموزشی در جزایر هندورابی و لارک نیز در دستور کار قرار دارد. مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هرمزگان با تأکید بر اینکه شاخص موفقیت برنامه های امسال، کمیت جشن ها نیست، گفت: «راهبرد اصلی ما در هفته ملی کودک سال ۱۴۰۵، ارتقای کیفیت، اثرگذاری و ماندگاری برنامه هاست. هدف نهایی این است که هفته ملی کودک از زمان برگزاری رویدادهای مقطعی فراتر رفته و به آغازگر اقدامات ملی و مستمر» برای کودکان تبدیل شود.

پشتکوهی خاطرنشان کرد: «کانون پرورش فکری هرمزگان با برخورداری از ۱۶ مرکز فرهنگی هنری ثابت، دو کتابخانه پستی و سه کتابخانه سیار، به بیش از هشت هزار عضو مستقیم خدمت رسانی می کند. وی ادامه داد: «امسال برنامه های متنوعی از جمله توسعه فعالیت های علمی، آسمان نما ی سیار، اهدای کتاب به بیمارستان ها و اجرای برنامه های ویژه در کانون اصلاح و تربیت و مناطق کم برخوردار طراحی و اجرا خواهد شد؛ برنامه هایی که هدف اصلی آنها استمرار خدمات حتی پس از پایان هفته ملی کودک است.»

هفته ملی کودک؛ بستری برای شنیدن صدای کودکان

وی با تأکید بر تجربه جنگ و آسیب دیدن کودکان، بر ضرورت توجه ویژه به حق حیات، امنیت، سلامت روان، امید، هویت ملی، تاب‌آوری و حمایت از کودکان در شرایط بحران تأکید کرد. مدیرکل کانون پرورش فکری هرمزگان همچنین خاطرنشان کرد: «روایت هنرمندانه و متناسب با سن از ایثار و مقاومت باید همراه با ملاحظات روان‌شناختی کودک و با پرهیز از ایجاد اضطراب و هراس صورت گیرد.» پشتکوهی در پایان به اهداف کلان هفته ملی کودک اشاره کرد و گفت: «جلب توجه ملی به حقوق کودکان، تقویت سلامت جسمی و روانی، افزایش شادانگاری واقعی کودکان، تقویت هویت ایرانی-اسلامی، گسترش عدالت فرهنگی و آموزشی، تقویت نقش خانواده و مربی، توسعه دیدگاه های فرهنگی کودک و ایجاد سازوکار پایش اقدامات دستگاه ها از مهم ترین اهداف این هفته است.»

کودک از شهرها و روستاهای مختلف هرمزگان با این طرح شرکت کرده‌اند و به این پرسش پاسخ داده‌اند که اگر قدرت تصمیم گیری داشتند، چه تغییری در محل زندگی خود ایجاد می کردند. وی افزود: «ایجاد شهر بازی یکی از مطالبات پرتکرار کودکان هرمزگان بوده است و کانون تلاش می کند صدای این کودکان را به مسئولان استان برساند تا این مطالبات در برنامه ریزی ها و تخصیص بودجه های استانی مورد توجه قرار گیرد.»

مدیرکل کانون پرورش فکری هرمزگان تأکید کرد: «شنیدن صدای کودکان زمانی معنا پیدا می کند که این صدا در تصمیم سازی ها و سیاست گذاری های مربوط به زندگی آنان اثرگذار باشد.»

«میتاق با پروانه ها» روایت زندگی ۱۲۵ کودک و نوجوان شهید هرمزگان

پشتکوهی در ادامه با تشریح برنامه های روزشمار هفته ملی کودک، گفت: «روز اول این هفته با عنوان «الixند هایی که از یاد نمی روند»، به یاد ۱۲۵ کودک و نوجوان شهید هرمزگان نام گذاری شده است.»

مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هرمزگان با اشاره به شرایط روحی کودکان در پی وقایع اخیر و مواجهه آنان با اخبار اضطراب آور خاطرنشان

مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هرمزگان با تشریح برنامه های هفته ملی کودک از ۱۵ تا ۲۱ تیرماه، ۱۴۰۵ با شعار «الixند کودکان، الفلبای وطن»، از تغییر رویکرد این مجموعه از برنامه های مناسب و کوتاه مدت به اقدامات ماندگار، مشارکت واقعی کودکان، توسعه عدالت فرهنگی و شبکه سازی میان دستگاه های اجرایی خبر داد و تأکید کرد: «صدای کودکان باید در تصمیم گیری ها شنیده شود و مطالبات آنان به بخشی از برنامه ریزی های استان تبدیل شود.»

«پروین پشتکوهی» با تأکید بر ضرورت تحول در فعالیت های فرهنگی استان، اظهار کرد: «دوران برنامه های کوتاه مدت و مناسبی سپری شده و رویکرد امسال کانون پرورش فکری هرمزگان، عبور از برنامه های تشریفاتی و حرکت به سوی اقدام های زیرساختی است.» وی با اشاره به تغییر جایگاه کودکان در برنامه های امسال افزود: «کودکان دیگر صرفاً «مخاطب منفعل» برنامه ها نیستند، بلکه به «صاحب ایده و نقش آفرین» تبدیل شده‌اند. هدف ما این است که کودکان به عنوان عاملان اصلی در برنامه ها حضور داشته باشند.» مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هرمزگان یکی از محورهای مهم برنامه های امسال را گذار از برنامه های جزیره ای دستگاه ها و حرکت به سمت شبکه سازی عنوان کرد و گفت: «تلاش داریم با ایجاد شبکه میان نهادهای فرهنگی، اجتماعی و رسانه ای، زمینه اجرای طرح های مشترک و اثرگذار را فراهم کنیم.»

پشتکوهی با اشاره به اجرای یک نظرسنجی گسترده از کودکان و نوجوانان استان، گفت: «بیش از یک هزار و ۳۰۰